

VERKSAMHETSBERÄTTELSE för SVENSK ORTOPEDISK FÖRENING 2022

Medlemmar

Totalt antal medlemmar i föreningen 1769 varav 1345 män och 425 kvinnor. Föreningen har 22 Hedersledamöter och 13 företagsmedlemmar.

Styrelsen

Styrelsen har under 2022 bestått av:

- Birgitta Ekstrand (ordförande)
- Anne Garland /utbildningsansvarig och vice ordförande)
- Maziar Mohaddes (vetenskaplig sekreterare)
- Klas Edin (facklig sekreterare)
- Anna Apelqvist (skattmästare)
- Christian Carrwik (SPUR- och kvalitetsansvarig)
- Alice Bäckman (representant för yngre ortopedier)

Till styrelsen har adjungerats:

- Kanslist: Lena Göthe
- Under punkter på agendan som berör Ortopediveckan – My von Frisendorff som mötesgeneral för Ortopediveckan 2022 och Magnus Karlsson som mötesgeneral för Ortopediveckan 2023.
- Under punkter på agendan som berör Ortopediskt Magasin – Redaktör Karin Bernhoff.

Styrelsen har under året hållit 12 protokollförda sammanträden varav 8 videomöten. Styrelsen har under året deltagit i och arbetat med:

Sammanfattning 2022(ordförande Birgitta Ekstrand)

Äntligen ökade möjligheten att sakta återgå i normal verksamhet efter Covid19-pandemin som påverkat hela världen sedan mitten av mars månad 2020. Ortopediveckan kunde genomföras i Malmö som ett fysiskt möte, det första sedan 2019. Övrig kursverksamhet såsom Bakjoursskolan, Ledarskapskurs mm kunde växla över från digitala möten till fysiska dito. Osäkerhet präglade dock fortfarande många beslutsprocesser i flera hänseenden.

Årsmötet

SOF:s årsmöte i samband med Ortopediveckan i Malmö 1 september. Sedvanliga val hölls. Till hedersledamot valdes Pelle Gustafson, chefläkare på Patientförsäkringen LÖF.

Verksamhetschefer och professorsmöte 2022

I februari hölls ett digitalt möte för verksamhetschefer, då med fokus på nya EU-direktivet gällande medicintekniska produkter (MDR). Medarbetare från LäkeMedelsverket medverkade med information och svarade på frågor. Verksamhetschefer från Eksjö och Stockholm medverkade för att ge sin syn på MDR:s påverkan från mindre respektive större verksamhet.

Rapport om aktuell SPUR-verksamhet gavs också vid samma tillfälle.

I samband med Ortopediveckan hölls ännu ett välbesökt möte för både verksamhetschefer och professorer. Huvudtemat för detta möte var ortopedi i samverkan mellan offentliga och privata aktörer. Dessutom medverkade representant från SLS med information om kommande satsning med kravställan på beslutsfattare om finansierad och obligatorisk fortbildning för specialister. Detta arbete kommer att följas upp under kommande möten. Ostrix bidrog med uppmaning till förbättrad handledning av ST-läkare samt att särskilja den viktiga skillnaden mellan att handleda kontra att instruera.

Ordförande informerade om styrelsen framtagna och kommande projekt "SOF vill komma till er".

SLS Ordföranderåd

Ett ordföranderåd anordnades under 2022. Huvudtemat var SLS satsning på behovet av fortbildning för specialistläkare samt dialog kring pandemins påverkan inom olika specialiteter.

Internationella möten

EFORT

EFORT kunde genomföra sitt årliga möte under juni månad i Lissabon. Nästan samtliga av SOF:s styrelse kunde närvara då veckan även kunde nyttjas till intensifierat styrelsearbete.

NOF

Två digitala styrelsemöten hölls under året där ordförande deltog, fokus på dessa möten var rådande pandemi och dess konsekvenser samt planering av kommande möten. NOF Congress Litauen kunde genomföras under september månad. Präglat av pandemin och osäkerhet kring om mötet skulle kunna hållas var det färre deltagare än vanligt.

Fortsatt planering av kommande möten:

2024 NOF Congress Holland

2026 NOF Congress Danmark

AAOS

AAOS:s höll sitt årliga möte i Chicago. Ordförande, utbildnings- och kvalitetsansvariga ledamöter i styrelsen medverkade. Delar av mötets innehåll refererades i Ortopediskt Magasin. Ordföranden deltog vid ett internationellt frukostmöte med världens övriga ordförande. Kompetensförsörjningen i framtiden var huvudtemat för mötet.

Styrelseutveckling

Ordföranden tog initiativ till regelbundet återkommande möten med utvecklingskonsult Malin Morén. Detta då det identifierades ett behov av förnyade arbetssätt för styrelsen samt att tre nya styrelseledamöter tillkommit. Dessa tio digitala arbetsmöten á två timmar var mycket givande och önskad utveckling av styrelsens arbetssätt togs fram. Det vaskades också fram vilka frågor som styrelsen skulle prioritera och detta kommer att ge synergieffekter med utveckling av hela föreningen. Bland annat utarbetades ett koncept för att nå ut till landets ortopedier. Projektet "SOF vill komma till er" presenteras nedan.

"SOF vill komma till er"

SOF har ett ganska konstant antal medlemmar de senaste åren. Då vi under pandemin gick miste om möjligheterna att mötas väcktes frågan hur SOF kan nå ut bättre, attrahera flera medlemmar samt göra deltagandet i Ortopediveckan till en självklarhet. Lika viktigt är det att fånga läkarnas önskemål om vilka frågor som man anser att styrelsen ska prioritera. Ovanstående ledde fram till ett projekt som kommer att pågå under åren 2023-2025. Samtliga av landets ortopedkliniker, offentliga så väl som privata, ska besökas av någon styrelserepresentant. SOF:s arbete ska presenteras och en enkät framtagna som via Menti samlar in svar. En märkpenna med SOF:s logga och texten "SOF på rätt sida" togs fram i betalt samarbete med Patientförsäkringen LÖF. Pennorna delas ut i samband med besöken.

Ekonomi (Skattmästare Anna Apelqvist)

Föreningens ekonomi är fortsatt god. Ortopediveckan i Malmö genererade en vinst, som dock tyvärr delvis åts upp av en kapitalförlust, till följd av börsnedgången under 2022. Kapitalförlusten är i skrivande stund på väg att hämta sig, men netto gjorde föreningen en förlust på 365 000 kronor. Föreningen förfogade vid årets utgång, över ett kapital på drygt 9,3 miljoner kronor.

Kansliet (kanslist Lena Göthe)

Kansliet består av en anställd på heltid; Lena Göthe som sköter den löpande administrationen av föreningen, ekonomi, hjälp till medlemmar, externa förfrågningar, IT inklusive hemsidan, Ortopediveckan, Ortopedexamen samt kursadministration (SOF:s bakjournskola, självstudiekursen för ST-läkare OrtoS, självstudiekursen för sjuksköterskor OSS, ledarskapsutbildningen och den nystartade ST-skolan).

En redovisningskonsult från revisionsfirman Grant Thornton är anlitat som hjälp vid årsbokslutet.

Sedan januari 2021 är det Sveriges Läkareförbund som fakturerar SOF:s medlemsavgifter vilket möjliggör för föreningens medlemmar att betala via e-faktura och autogiro månadsvis. Vi får också automatiskt ta del av adressändringar via folkbokföringen. Lena administrerar registret för SOF:s räkning.

Utbildning 2022 (utbildningsansvarig Anne Garland)

Ortopedexamen 2022

Skriftliga delen omfattade 100 poäng och genomfördes i mars 2022. Godkändgräns 60 poäng, medelpoäng 65. 26 deltog i den skriftliga delen varav 3 underkändes (12 %). Till den muntliga delen av ortopedexamen hade 26 aspiranter (ej alla identiska individer som ovan) anmält sig och examen genomfördes på ortopedmottagningen, Skånes Universitetssjukhus, Malmö 29e augusti 2022 i samband med ortopediveckan. 21 examinander klarade ortopedexamen 2022 och presenteras i samband med årsmötesförhandlingarna.

Ortopedexamen 2023

Ett möte för att bereda lämpliga skrivningsfrågor inför den skriftliga delen av ortopedexamen 2023 genomfördes med delar av SOF's styrelse och inbjudna representanter från delföreningar och associerad förening i samband med SOF's styrelsemöte i Stockholm, november 2021. Mötet leddes av Christian Carrwik, tillträdande utbildningsansvarig.

Utbildningskommitten

Grundutbildning och AT, ST-utbildning och fortbildning.

Under 2022 återupptogs arbetet efter pandemin. Stort fokus på ST-skolan i samarbete med Rektor Ola Rolfsson och prorektor Kajsa Thulin och alla delföreningar/associerade föreningar. Intensivt arbete ledde glädjande till att ST-skolan var startklar och redo att ta emot anmälningar under sista kvartalet 2022.

UEMS/EBOT

SOF har representerats av Li Felländer-Tsai och Anne Garland. Verksamheten har startat upp igen och överst på agendan är utveckling av framtida samarbete och organisation av EBOT.

Ortopediska självstudiekursen OrtoS (Christian Carrwik)

Kursen har fortsatt varit opåverkad av pandemin. Vid årsskiftet 2022-2023 hade OrtoS 213 deltagare.

OSS – ortopediska självstudiekursen för sjuksköterskor (Christian Carrwik)

Vid årsskiftet 2022-2023 hade kursen 213 deltagare. Styrelsen har tidigare beslutat att eventuellt överskott av kursen ska gå till att underlätta sjuksköterskors deltagande under Ortopediveckan. Fem deltagare fick, efter personlig ansökan, fribiljett till Ortopediveckan i Malmö.

Ledarskapsutbildning (ordförande Birgitta Ekstrand)

Den fjärde ledarskapsutbildningen i samverkan mellan SOF och Handelshögskolan kunde starta med fullt deltagarantal hösten 2022. Ordförande deltog under samtliga kurstillfällen som lärare, mentor och senior representant från SOF.

Svenskt Kirurgiskt Råd (Anna Apelqvist)

Svenskt Kirurgiskt Råd (SKRÅ), är en sammanslutning av alla opererande specialiteter samt Svensk förening för anestesi och intensivvård (SFAI). SKRÅ är starkt engagerat i utbildning- och fortbildningsfrågor.

Under 2022 har SOF varit sammankallande för rådet och har organiserat ett möte, dit också SPOR (Svenskt Perioperativt Register) var inbjudna. Där presenterades mycket intressant, men delvis sorglig, statistik över väntetider till operationer. Det finns öppet tillgänglig statistik på SPORs hemsida [Benchmarking – SPOR](#), där man kan se knivtider, förberedelsestider mm för varje op-kod från 2017 och framåt. Data omfattar 4.4. miljoner operationstillfällen! I augusti 2022 fanns det i Sverige 173 000 personer som väntade på ett kirurgiskt ingrepp.

SFAI (Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård) informerade att de på sin kongress diskuterade att vi snart måste börja prioritera vad som överhuvudtaget ska opereras. Hur får vi upp det på den allmänna agendan?

På mötet diskuterades också hur vi kan hjälpa till att få en enhetlig standard i Sverige, för hur olika implantat ska registreras på ett spårbart sätt, både ur patientsäkerhetsaspekt och för forskning, via kvalitetsregistren och för automatiserad lagerhållning på sjukhusen. Hakir (handkirurgregistret) och SPOR har planerat för en pilotstudie kopplat till Orbit.

Aktuella frågor vid kommande möten är hur det uppdämda vårdbehovet under pandemin ska tacklas samt hur den ökande upphandlingen av kirurgisk vård påverkar främst ST-utbildningen, samt om vård verkligen ges efter behov hos privata aktörer.

SLS – Sveriges läkarsällskap (facklig sekreterare Klas Edin)

SOF är sedan årsskiftet 2022 en medlemsförening i SLS, från att tidigare varit en sektion. Det innebär att samtliga SOF:s medlemmar även erhåller medlemskap i SLS med förmåner såsom: möjlighet att delta i SLS programverksamhet till reducerat pris, möjlighet att söka forskningsanslag och resebidrag, tillgång till lokaler i SLS hus till reducerat medlemspris, utbildningsdagar till reducerat medlemspris samt information via nyhetsbrev.

Som medlemsförening ökar också SOFs inflytande på SLS verksamhet genom fler mandat i SLS:s fullmäktige.

Vetenskap 2022 (vetenskaplig sekreterare Maziar Mohaddes)

Ortopediveckan

Föreningens 77:e årliga vetenskapliga möte arrangerades i Malmö 29 augusti till och med 2 september 2022. 484 läkare och 597 övriga professioner hade anmält sig till mötet. Mötesgeneral var My von Friesendorff och denne, tillsammans med den fantastiska arrangörsgruppen arrangerade ett innehållsrikt och välbalanserat vetenskapligt program. Där bland annat flertalet lyckade workshop, tvärprofessionella symposier och samarbete mellan olika professioner, verksamheter samt myndigheter hölls och diskuterades.

Delföreningarna stod för flera arrangemang inom det vetenskapliga programmet och ett antal nationella och internationella experter från olika subspecialiteter och myndigheter hade bjudits in till symposier som täckte hela ortopedins bredd. Onsdag förmiddag innehöll en av veckans mest omtalade och uppskattade sessioner. Arrangörsgruppen hade bjudit in samtliga delföreningar att hålla korta presentationer om aktuella ämnen av allmän-ortopediskt intresse. Sessionen modererades av SOF:s tidigare vetenskapliga sekreterare (Nils Hailer) samt Carl Johan Tiderius. Detta nya tilltag har enkom fått positiva omdömen och kommer med stor sannolikhet att vara en återkommande programpunkt under kommande Ortopediveckor.

Stipendiater 2022

Under 2022 delades i samband med Ortopediveckan i Malmö följande stipendier ut:

Link Swedens höftstipendium (30.000 kr)

- tilldelades **Johan Ljungdahl** för projektet "Differences in outcomes in acetabular fractures treated with osteosynthesis alone and with concomitant acute THA"

SOF:s forskningsstipendium (30.000 kr)

- tilldelades **Konstantinos Pazarlis**, för projektet "Uppsala Spinal Stenos Studie - UppSten"

SOF:s resestipendium (30.000 kr)

- tilldelades Mikael Kontakis, för projektet "ST trauma fellowship på Leeds Major Trauma Center, 3 månader under hösten 2022"

Bästa ortopediska avhandling (30.000 kr)

Under ortopediveckan tilldelades ett stipendium för bästa ortopediska avhandling 2021 till **Carl Bergdahl**, för sin avhandling: "Humeral fractures; Epidemiology, Treatment and Reoperations in the Swedish Fracture Register"

Med motiveringen:

"Årets stipendiat har noggrant, strukturerat och på ett föredömligt sätt med hjälp av data från ett kvalitetsregister kartlagt förekomsten och behandlingen av en av våra vanligaste frakturer. Han har bland annat konstaterat att behandlingsstrategin har förändrats hos patienter med överarmsfraktur där fler patienter behandlas med märgspik eller protes".

Årets SOF-ortoped

- tilldelades **Rasmus Bjerre**

(Nytt stipendium som är instiftat som en hyllning till den svåra konsten att vara en skicklig kliniker och de många kollegor runt om i landet som bemästrar den. För att kunna få utmärkelsen ska den nominerade vara specialistkollega i ortopedi sedan minst fem år, medlem i SOF och just en SKICKLIG KLINIKER).

Nomineringen från kollegorna på Ortopedkliniken i Kalmar:

"Tålmod, noggrannhet och kunskap utmärker vår kollega. I den kliniska vardagen bemöter vår kollega sina patienter pedagogiskt och professionellt med stort engagemang. Bidrar

dagligen med sitt lugn och kunnande på röntgenrond, vid handledning och i operationssalen. Vi hoppas att det här stipendiet visar vår uppskattning och att vi hoppas att få arbeta tillsammans länge”

Bästa föredrag och poster 2022

Bästa föredrag:

Niyaz Hareni - "Favorable Outcome of Lumbar Disc Herniation Surgery Also in Morbidly Obese Patients”

Bästa poster:

Perna Ighani Arani - "Total Knäartroplastik och Bariatrisk kirurgi: Viktförändring och Risken för Revision beroende på operationsordning”

Övriga möten under veckan

Följande övriga möten hölls under Ortopediveckan: SOF:s Årsmöte, Verksamhetschefs- och professorsmöte, Studierektorsmöte (OSTRIX), Svenska Höft- och Knäföreningens årsmöte, Epiphysens årsmöte.

Vetenskaplig programkommitté

Under 2022 initierade styrelsen tillsammans med delföreningsordförande ett arbete med skapandet av en vetenskaplig programkommitté. Syftet med detta är att öka kontinuiteten, ytterligare förbättra det vetenskapliga innehållet samt hjälpa den lokala arrangörsgruppen vid framställandet av det vetenskapliga programmet vid kommande Ortopediveckor.

Forskning, utbildning och kompetensförsörjning inom ortopedin

Under Ortopediveckan 2021 arrangerade Svensk Ortopedisk Förening tillsammans med representanter från nationella programområdet rörelseorganens sjukdomar (NPO) ett symposium med temat utmaningar inom ortopedin. Inför symposium inhämtades synpunkter från deltagarna för Ortopediveckan med hjälp av mentometer. Där bland annat operationsköer, brist på sjuksköterskor och personal och farhågor vad gäller framtida forskning och utbildning utmålades. Vid symposiet var representanter från SOF:s styrelse och NPO eniga om att tillsammans försöka adressera delar av de utmaningarna som hade identifierats. SOF:s styrelse kallade kort efter Ortopediveckan samtliga verksamhetschefer och professorer till ett extra inkallat möte där tankarna från mötet sammanfattades i ett debattinlägg i Dagens Medicin: <https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/skapa-hallbar-samverkan-mellan-privat-och-offentligt/>. Styrelsen och NPO har under 2022 fortsatt sitt arbete med de identifierade utmaningarna och har haft fortsatta kontakter med bland annat representanter från Socialstyrelsen, SKR, privata aktörer inom svensk ortopedi, de nationella kvalitetsregistren samt patientföreningar.

Internationell vetenskapligt engagemang

Styrelsen deltar och representerar svenskt ortopedi vid flertalet internationella vetenskapliga möten. Under 2022 arrangerade SOF ett välbesökt symposium kring kirurgisk behandling av höftartros vid EFORT-mötet i Lissabon där Åsa Fröberg representerade Sverige och kollegor från Danmark, Nederländerna och England ingick i panelen. SOF:s vetenskapliga sekreterare leder också arbetet vid Network of Orthopaedic Registries of Europe och är medlem i styrelsen för International Society of Arthroplasty Registries där bland annat frågor om återkoppling från kvalitetsregister till professionen och verksamheter, registerbaserade studier och uppdaterade krav för medicintekniska produkter diskuteras.

SPUR- och kvalitetsarbete 2022 (kvalitetsansvarig Christian Carrwik)

SPUR

Under 2022 genomfördes SPUR-inspektioner på följande sjukhus:

Hallands sjukhus

Capio S:t Görans sjukhus

Länssjukhuset Kalmar

Värnamo sjukhus

Samtliga sjukhus blev godkända utan krav på ytterligare komplettering.

Flera inspektioner som varit planerade för 2022 har flyttats till 2023, bland annat på grund av osäkerhet kring pandemiläget. Under 2022 har ytterligare tre SPUR-inspektörer utbildats.

Under Ortopediveckan i Malmö arrangerades ett fysiskt kalibreringsmöte för SPUR-inspektörer. Representant för SOF har också deltagit i digitala möten för SPUR-samordnare inom övriga specialiteter.

Patientsäkerhetsstipendium 2022

Inget patientsäkerhetsstipendium utdelades 2022

Ortopediskt Magasin 2022 (Redaktör Karin Bernhoff)

Under verksamhetsåret 2022 har Ortopediskt magasin (OM) utkommit med fyra nummer.

Redaktionen har bestått av Karin Bernhoff (huvudredaktör), Christian Carrwik (andre redaktör och kvalitetsansvarig i styrelsen) och Linda Linnskog-Rudh (redaktionschef).

Jenny Utbult har under året representerat SOIF (Sveriges Ortopedingenjörers förening)

Ansvarig utgivare har varit SOF:s ordförande Birgitta Ekstrand.

Under året har flera digitala redaktionsmöten och ett par avstämningar med styrelsen hållits för att planera kommande nummer. Tidningen har kommit ut i pappersform till medlemmarna i SOF. Även en digital version har tillhandahållits på nätet. De fyra numren av OM 2022 har haft följande teman: Nr 1: Patientsäkerhet Nr 2: ATLS/Akut omhändertagande Nr 3: Ortopediveckan i Malmö, Nr 4: Artroskopi och mjuka knän.

IT-struktur (facklig sekreterare Klas Edin)

Under 2018 bildades en grupp med representation från SOFs styrelse, Ortopediskt magasin och kansliet för att påbörja arbetet med en översyn av strukturen av digitaliserad information (framförallt hemsidorna), modernisering och anpassning till GDPR. I början av 2021 flyttades medlemsregistret över till Sveriges Läkarförbund och en ny hemsida samt ny hemsida för Ortopediskt magasin startades under Svenska Läkarförbundets webportal. Under 2022 har arbetet fortskridit och flera delföreningar har flyttat sin hemsida till webportalen.

Läkarförbundets digitaliseringsråd (facklig sekreterare Klas Edin)

Läkarförbundets digitaliseringsråd arbetar med frågor rörande IT, digitalaverktyg, -vårdtjänster och -arbetsätt inom sjukvården samt e-hälsofrågor. Under 2021 nominerades Magnus Forssblad av SOF till ledamot i rådet och antogs. Där har arbetet under 2022 i huvudsak fokuserats på sjukskrivningsförfarandet med mål om standarssjukskrivningar efter standardingrepp. Kommunikation mellan register och journaler samt införandet av den nationella läkemedelslistan, vilket det har skjutits på. Magnus Forssblads förordnande gick ut vid årsskiftet 2022/2023

Epiphysen 2022 (ordförande Epiphysen Alice Bäckman)

Styrelsen har under året haft två fysiska styrelsemöten, varav det första under styrelseinternatet i februari, det andra under Ortopediveckan i Malmö. Däremellan har flertalet videomöten ägt rum.

Årsmöte skedde under Ortopediveckan vecka 35. Kallelse skickades ut till samtliga medlemmar i Epiphysen via medlemsbrev och via notis i Ortopediskt Magasin. Styrelsen fanns representerade på plats med utställningsmonter, och medverkade vid starten av samtliga kurser som arrangerades för att presentera Epiphysen och dess arbete. Årets slipsten delades ut till Ortopedkliniken Danderyds sjukhus, där studierektor Elsa Pihl tog emot utmärkelsen. Epiphysen anordnade sedan vanligt en uppskattad programpunkt omfattande en halvdag under Ortopediveckan, med föreläsningar med ämnen särskilt intressanta för yngre ortopedier. Epiphysen har under året arbetat med att fortsatt utvärdera kampanjen Ge kniven vidare. En uppföljning på enkätundersökningen som genomfördes hösten 2020 och 2021 gjordes under hösten 2022 och resultatet publicerades i Ortopediskt Magasin. Epiphysen har fortsatt uppdatera kurskalendern (tillgänglig på www.kurskalender.nu) med SK- och SK-liknande kurser för ST i ortopedi.

Styrelsen har fortsatt haft kontakt med syskonföreningar. På den nationella nivån har en styrelsemedlem deltagit vid ST-SKRÅ-möten som äger rum två gånger per år, vilket bland annat mynnat ut i en debattartikel i Dagens Medicin. Ordföranden har haft kontakt med våra europeiska ortopedkollegor i FORTE, och deltog i NOF:s kongress i Vilnius i september. Kommunikation har skett mailledes med flera av ordföranden för yngre ortopedföreningar i de nordiska länderna.

Styrelsen har bidragit med minst en artikel i varje nummer av Ortopediskt magasin under året som berör ST-läkarnas arbetssituation och utbildning.

Epiphysen har även varit en aktiv del inom SOFs utbildningsarbete, och ST-läkarnas perspektiv har drivits genomgående i övriga frågor i SOFs styrelse.

Epiphysen har i år varit aktiv i 22 år.

Alice Bäckman, ordförande, Epiphysens representant i SOF-styrelsen

Pendar Khalili, kassör

Arvid von Konow, sekreterare

Karin Bokvist, ansvarig ortopediskt magasin

Frida Boström, ansvarig för kurskalendern och utbildning

Linnea Arvidsson, ansvarig för ortopediveckan

Ludvig Clase, IT-ansvarig

Köpenhamn maj 2023

Klas Edin

Facklig sekreterare